

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 175/2015-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. apríla 2015 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], zastúpenej advokátom [REDACTED], Advokátska kancelária, [REDACTED] [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 23 S 35/2014 z 15. októbra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. januára 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozsudkom Krajského súdu

v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 23 S 35/2014 z 15. októbra 2014 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľke bolo doručené oznámenie Daňového úradu Banská Bystrica (ďalej len „daňový úrad“), na základe ktorého mala začať u sťažovateľky ako daňového subjektu daňová kontrola. Sťažovateľka na uvedené oznámenie reagovala tak, že požiadala daňový úrad ako správcu dane o oznámenie dôvodu vykonania daňovej kontroly. Daňový úrad vo svojej písomnej odpovedi uviedol, že preveruje skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie dane pomocou daňovej kontroly, a zároveň na žiadosť sťažovateľky súhlasil s predĺžením začatia lehoty daňovej kontroly tak, že daňová kontrola sa u sťažovateľky mala začať 21. januára 2014. Na ďalšie žiadosti sťažovateľky na oznámenie dôvodu vykonania daňovej kontroly, či už v ústnej forme alebo písomnej forme, reagoval daňový úrad oznámením, že 20. februára 2014 vykoná u sťažovateľky miestne zisťovanie, a v tejto súvislosti si od sťažovateľky vyžiadal účtovné doklady sťažovateľky za roky 2005, 2006, 2007 a 2008.

Sťažovateľka 17. februára 2014 iniciovala konanie na krajskom súde podľa § 205v zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) podaním žaloby, ktorou sa domáhala ochrany pred nezákonným zásahom, pričom za nezákonný zásah považovala daňovú kontrolu a miestne zisťovanie z dôvodu, že daňový úrad ako správca dane *„nedisponuje konkrétnym podozrením zo skrátenia dane a/alebo vykonáva daňovú kontrolu u sťažovateľky z dôvodu dožiadania zo strany OČTK“* (orgány činné v trestnom konaní, pozn.), preto postup a rozhodnutia daňového úradu predstavujú nezákonný zásah orgánu verejnej správy. V tejto súvislosti sťažovateľka argumentovala a poukazovala na obsah nálezu Ústavného soudu České republiky sp. zn. I. ÚS 1835/2007 z 18. novembra 2008. Krajský súd o žalobe sťažovateľky rozhodol napadnutým rozsudkom, v odôvodnení ktorého uviedol, že *„súd sa plne stotožňuje so stanoviskom žalovaného, že správca dane nemá povinnosť zo zákona informovať daňový subjekt, prečo bude vykonávať daňovú kontrolu... z vyjadrenia žalovaného vyplynulo, že v danom prípade podnetom bola požiadavka od orgánov činných v trestnom konaní. Vzhľadom na to,*

že žalovaný toto uviedol priamo vo vyjadrení k žalobe... s predmetnými informáciami sa oboznámil aj žalobca. Žalobcovi sa tak stala známa skutočnosť, čo je dôvodom začatia vykonávania predmetnej daňovej kontroly a miestneho zisťovania. Hlavnou argumentáciou žalobcu v žalobe bolo tvrdenie o nezákonnom zásahu správcu dane, ak neoznámil dôvod vykonania daňovej kontroly a miestneho zisťovania. Sám žalobca v žalobe uznal, že daňovú kontrolu možno vykonávať na dožiadanie orgánov činných v trestnom konaní. Napriek tomu žalobca zotrval na podanej žalobe, takže podanie žaloby sa javí účelovým v snahe zmariť vykonanie daňovej kontroly.

Vzhľadom na dôvod vykonania predmetnej kontroly, jedná sa o legitímny postup správcu dane a nejedná sa o zneužitie výkonu právomoci, resp. o svojvoľné konanie, resp. druh štátnej šikany, či zneužitie výkonu práva vykonať daňovú kontrolu, ako tvrdil žalobca. Preto, ak daňová kontrola prebieha, nejedná sa o nezákonný zásah, nakoľko správca dane má legitímny dôvod odmietnuť oboznámiť žalobcu s konkrétnym dôvodom, na základe ktorého sa vykonáva daňová kontrola. Súd sa nestotožňuje s tvrdením v žalobe, že miestne zisťovanie nesleduje žiaden legitímny cieľ, ak správca dane už nemôže vyrubiť daň za obdobia, u ktorých vykonáva miestne zisťovanie. Naopak, stotožňuje sa so stanoviskom žalovaného, že vzhľadom na dôvod a predmet miestneho zisťovania za zdaňovacie obdobia rokov 2005, 2006, 2007 a 2008, výsledky zo zisťovaní môžu priamo súvisieť s vyčíslením základu dane za roky 2009 a 2010, preto vykonávanie týchto miestnych zisťovaní je plne legitímne.

Keďže súd nezistil nezákonný postup a ani zásah do žiadnych práv a právom chránených záujmov daňového subjektu v predmetnom konaní, nebol preukázaný zásah orgánu verejnej správy smerujúci voči žalobcovi.“.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu a jeho predchádzajúcim postupom z obdobných dôvodov, ako to namietala v žalobe, ktorou sa domáhala ochrany pred nezákonným zásahom orgánov verejnej moci, pričom dôvody uvedené krajským súdom v napadnutom rozsudku považovala za arbitrárne.

Na základe uvedeného sťažovateľka v závere žiadala, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie v náleze vyslovil, že postupom a napadnutým rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu jej označených práv, aby zrušil napadnutý rozsudok a priznal jej náhradu trov konania a alternatívne aby zároveň „zaujal stanovisko, že s poukazom na Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn.: I. ÚS 375/2014-15 je sťažovateľ v reštrukturalizácii a s poukazom na Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 375/2014-15 je za sťažovateľa oprávnený konať reštrukturalizačný správca“ (ďalej len „stanovisko“).

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojich označených práv postupom a napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorým zamietol žalobu sťažovateľky o ochrane pred nezákonným zásahom podľa § 250v OSP.

Ústavný súd preskúmal na predbežnom prerokovaní sťažnosť z hľadiska existencie dôvodov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „daňový poriadok“) daňovou kontrolou správca dane zisťuje alebo preveruje skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie dane alebo dodržiavanie ustanovení osobitných predpisov. Daňová kontrola sa vykonáva v rozsahu, ktorý je nevyhnutne potrebný na dosiahnutie jej účelu.

Ústavný súd konštatuje, že tvrdenia sťažovateľky o nezákonnom zásahu daňového úradu ako správcu dane sú nepodložené, pretože, ako to vyplýva aj z napadnutého rozsudku krajského súdu, správca dane nemá povinnosť na žiadosť daňového subjektu uviesť konkrétne, čo je dôvodom začatia vykonávania daňovej kontroly. Takáto povinnosť správca dane informovať o konkrétnych dôvodoch vykonania daňovej kontroly nie je ustanovená ani daňovým poriadkom a ani sťažovateľka v sťažnosti netvrdila opak. Pokiaľ sťažovateľka tvrdila, že ide o nezákonný zásah správcu dane, respektíve svojvoľné rozhodnutie správcu dane, či prejav „štátnej šikany“, tak toto tvrdenie bolo vyvrátené daňovým úradom, ktorý už vo vyjadrení k žalobe uviedol, že daňovú kontrolu vykonáva na podnet orgánov činných v trestnom konaní. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku tiež uviedol, že vzhľadom na uvedený dôvod daňovej kontroly bol postup správcu dane legitímny, pretože existoval legitímny dôvod odmietnuť oboznámiť sťažovateľku s konkrétnym dôvodom, na základe ktorého sa vykonáva daňová kontrola. Pokiaľ ide o dôvody zamietnutia žaloby sťažovateľky uvedené krajským súdom v odôvodnení svojho napadnutého rozsudku vo vzťahu k miestnemu zisťovaniu, ktorého dôvodom bola skutočnosť, že *„výsledky zo zisťovaní môžu priamo súvisieť s vyčíslením základu dane za roky 2009 a 2010, preto vykonávanie týchto zisťovaní je plne legitímne“*, ústavný súd konštatuje, že právne závery, ktoré viedli krajský súd k zamietnutiu žaloby sťažovateľky, uvedené v napadnutom rozsudku krajského súdu, považuje ústavný súd za dostatočne odôvodnené, logické, zrozumiteľné a rešpektujúce označené práva sťažovateľky, preto zároveň konštatuje, že ich nemožno v žiadnom prípade považovať za arbitrárne alebo zjavne neodôvodnené.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd ďalej pripomína, že do obsahu základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka konania (dotknutej osoby) dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý účastník konania predkladá (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

O arbitrárnosti a svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu právny výklad krajského súdu takéto nedostatky nevykazuje, preto ústavný súd dospel k záveru, že k porušeniu základného práva sťažovateľky zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a napadnutým rozsudkom krajského súdu nedošlo a sťažnosť sťažovateľky už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť.

Pokiaľ ide o časť petitu sťažnosti (stanovisko), ktorou sa sťažovateľka alternatívne domáhala toho, aby ústavný súd zaujal sťažovateľkou navrhnuté stanovisko, ústavný súd konštatuje, že *prima facie* túto časť alternatívneho petitu bolo nevyhnutné odmietnuť

z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu, pretože ústavný súd nemá právomoc zaujať stanovisko k inému uzneseniu ústavného súdu v inej veci. Z uvedeného dôvodu preto túto časť alternatívneho petitu ústavný súd aj odmietol v rámci predbežného prerokovania sťažnosti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. apríla 2015